

Datové schránky: Pomocník, nebo strašák?

O DATOVÝCH SCHRÁNKÁCH už byly popsány tony papíru a „protočily se“ miliony bajtů. Odborníci krouží hlavami, laická veřejnost se bojí – a státní správa se plácá po ramenou. Kdo z nich reaguje nejlépe?

PETR KRATOCHVÍL

Ať už si o datových schránkách myslíte cokoliv, nelze jim upřít mimořádnou popularitu v IT médiích – posledním vládním projektem, který vzbudil mezi odbornou veřejností podobný „zájem“, byl Internet do škol. U datových schránek však podobný konec pravděpodobně nehrozí, byť některé společné rysy přímo bijí do očí.

Zmatky

O tom, že datové schránky by pro většinu z nás mohly být přínosem, je asi zbytečné diskutovat (viz kauza Čepro a „ztracené“ obsílky). Potlesku pro aktivity státu však brání celá řada výtek, z nichž největší má jméno CHAOS. U takto významného projektu by leckdo očekával, že „pravidla hry“ budou stanovena v dostatečném předstihu, vše bude pečlivě otestováno a v den oficiálního spuštění se provoz rozběhne bez jakýchkoliv problémů. Dosavadní aktivity státu v oblasti schránek však připomínají spíše amatérské pokusy malé nezkušené firmy... Kdo sledoval vývoj datových schránek od počátku, nemohl si zkrátka nevšimnout celé řady změn, včetně kotrmele na závěr – bonbonkem je novela zákona č. 190/2009 Sb., která „plně“ nasazení odsouvá na listopad 2009.

Základní informace

Datové schránky u nás začaly oficiálně fungovat 1. července 2009, kdy vstoupil v platnost zákon 300/2008 Sb., definující jejich principy a používání. Pojďme se tedy podívat na to, co tento zákon přinesl.

Vytvoření datové schránky je povinné pro orgány veřejné moci (např. státní orgány, orgány územních samosprávných celků, notáře a soudní exekutory...) a právnické osoby zapsané v obchodním rejstříku. Ostatní si datovou schránku založit mohou, ale nemusí.

Pomocí datových schránek mohou subjekty odesílat zprávy orgánům veřejné moci a naopak. Při výměně zpráv mezi jmenovanými subjekty platí tzv. fikce doručení, což znamená, že nepřihlásíte-li se do datové schránky ve lhůtě deseti dnů ode dne, kdy byl dokument do datové schránky dodán, považuje se tento dokument za doruč-

Praktický web: Na adrese www.datoveschranky.info sice některé informace chybí, ve srovnání s jinými státními projekty je ale web silně napřeměrný...

ný posledním dnem této lhůty. Pokud do vaší datové schránky dorazí dokument, můžete na to být upozorněni e-máilem (zdarma) nebo pomocí SMS (3 Kč za zprávu).

Výměna zpráv pomocí datových schránek mezi fyzickými

(či právnickými) osobami zatím možná není, s její aktivací se počítá na podzim roku 2010.

V současné době datové schránky testujeme, další informace o nich proto najdete v některém z příštích Chipů.

INFO

Datové schránky

WWW stránky: www.datoveschranky.info

Účel: snadnější a efektivnější komunikace mezi orgány veřejné moci, právnickými a fyzickými osobami

Účastníci: orgány veřejné moci (povinně) právnické osoby (povinně) fyzické osoby (nepovinně) daňoví poradci (povinně až od listopadu 2012) advokáti (povinně až od listopadu 2012)

Princip: elektronické úložiště sloužící k výměně ověřených zpráv o maximální velikosti 10 MB

SW požadavky: platformy Windows (2000/XP/Vista) s prohlížeči Internet Explorer a Firefox, Linux (distribuce Suse a RedHat) s prohlížečem Firefox a Mac OS X s prohlížečem Safari

Formáty příloh: PDF, PDF/A, XML, FO/ZFO, HTML/HTM, ODT, ODS, ODP, TXT, RTF, DOC, XLS, PPT, JPG/JPEG/JFI, F, PNG, TIFF, GIF, MPEG-1/MPEG-2, WAV, MP2/MP3, ISDOC/ISDOCX

Zdroje informací: zákony č. 190/2009 Sb. a č. 300/2008 Sb. (pro přístup ke znění zákonů lze použít například server Sagit.cz)

INFO

Mýty a pravda

Datové schránky obestírá celá řada mýtů a fám. Pokusíme se objasnit alespoň několik z nich...

TVRZENÍ:

Pokud si do deseti dnů nevyzvednete zprávu ze schránky, je vše ztraceno.

PRAVDA:

Do patnácti dnů ode dne, kdy vznikla překážka v podobě dočasné nepřítomnosti, která vám bránila vyzvednutí zprávy (hospitalizace, odjezd na dovolenou), můžete požádat o prominutí zmeškání úkonu.

TVRZENÍ:

Přílohy zpráv mohou být v celé řadě formátů, čímž se zaručí univerzálnost.

PRAVDA:

Novela zákona skutečně rapidně rozšířila počet formá-

tů příloh, nikde však není specifikována jejich verze, navíc lze předpokládat ignorování univerzálních formátů RTF a PDF především ve prospěch formátu „DOC“, „populárního“ ve státní správě.

TVRZENÍ:

Při práci se zprávami budete platit 30 Kč za jednu zprávu.

PRAVDA:

Budete-li pracovat s elektronickou verzí zprávy, například ji přeposílat jinému subjektu, nebudete platit nic. Pokud potřebujete ověřenou papírovou formu elektronické zprávy, musíte ji „zkonvertovat“ (například na České poště) za zmiňovaných 30 Kč.

TOMTOM ROUTE PLANNER On-line plánovač tras v češtině

On-line plánovač tras Route Planner firmy TomTom (je známá svými navigacemi do auta) je již dostupný také v českém jazyce. Českým uživatelům tak umožňuje pohodlné plánování tras na internetu v jejich mateřštině. Po zadání požadovaného času příjezdu vypočítá Route Planner pomocí technologie IQ Routes nejrychlejší trasu. Při výpočtu bere v potaz veškeré faktory, které mohou řidiče na cestě zpomalit (například semaforey, kruhové objezdy či retardéry), a proto každému uživateli navrhne trasu a co nejpřesnější informace o době příjezdu v závislosti na denní době a dni v týdnu.

INFO: <http://routes.tomtom.com>

SLUŽBY

Odbavení přes mobil

Letiště Praha zavedlo systém, který aerolinkám umožní, aby se jejich cestující odbavili prostřednictvím mobilního telefonu nebo PDA zařízení. Jako první rozšířila své služby o odbavení přes mobil letecká skupina Air France KLM. Od 26. června se pasažéři směřující do Amsterdamu dostanou do letadel s palubní vstupenkou na displeji telefonu. Jediným papírovým dokladem nezbytným pro vstup na palubu letadla tak zůstává osobní průkaz totožnosti. Další linkou, na které bude nová služba zavedena, je spoj do Paříže letecké společnosti Air France.

Jak takové odbavení přes mobil funguje? Pro využití služby je nutné mít telefon s internetovým prohlížečem. Cestující se přihlásí k odbavení pomocí webových stránek <http://mobile.airfrance.com> nebo <http://klm.com>. Po vyplnění všech potřebných údajů obdrží elektronickou palubní vstupenku s bezpečnostním čárovým kódem přímo do svého mobilního telefonu ve formě SMS, MMS nebo e-mailu. Pasažéři se mohou odbavit a vybrat si své sedadlo do 30 hodin do 30 minut před uzavřením odbavení.

RICOH PRIPORT DX 2430 Rychlý digitální duplikátor

Společnost Impromat ohlásila prodej nového digitálního duplikátoru. Model Ricoh DX 2430 je vhodný pro pracoviště produkující větší množství dokumentů, jako jsou například centrální reprografické rozmnožovny a menší tisková centra nebo školy. Principem duplikačního zařízení, tedy Priportu, je výroba „masteru“, podle kterého jsou zhotovovány kopie. Čím více je kopií z jednoho originálu, tím je provoz duplikátoru levnější. Priport DX 2430 disponuje novým typem masteru, který snižuje množství potřebného inkoustu a zlepšuje kvalitu výstupu. Použitá technologie nabízí rychlost 90 stran za minutu (pro formát B4 a méně). Uživatelé mohou přidat barvu do dokumentů výměnou černého válce za barevný. S tiskovým modulem se může DX 2430 změnit na velmi rychlou síťovou tiskárnu. Priport DX 2430 také nabízí některé editační funkce. Uživatel může například velikost předlohy nebo kombinovat dvě předlohy A5 na jednu A4.

INFO: www.ricoh.cz

OPERÁTOŘI 200 volných minut u U:fonu

Čtvrtý mobilní operátor U:fon se rozhodl zatraktivnit nabídku svých pevných linek. K volání v síti zdarma nyní přibýlo 200 volných minut do pevných sítí v ČR a zahraničí. U:fon navíc snižuje cenu za volání do mobilních sítí na 3,90 Kč/min. vč. DPH. V souvislosti se zavedením nové nabídky dochází pro nové zákazníky k zaokrouhlení paušálu telefonu z 296 Kč s DPH na 300 Kč s DPH a u všech tarifů pevných linek se snižuje cena za volání do mobilních sítí ze 4,64 Kč vč. DPH na 3,90 Kč vč. DPH za minutu hovoru. Stávající zákazníci služby U:fonův telefon mohou změnit svůj současný tarif pouze za předpokladu, že si prodlouží smlouvu o další dva roky. Zákazníci služby U:fonův telefon s internetem (v nabídce od 19. ledna 2009) dostávají 200 volných minut včetně snížení ceny za volání do mobilních sítí zcela automaticky.

INFO: www.ufon.cz

ZPRAVODAJSTVÍ Portál tn.cz v novém

Jednodušší a přehlednější grafiku, větší důraz na zpravodajství a nové magazíny (například Vojenská historie) přinesl zpravodajský portál TV Nova (tn.cz) ke svému prvnímu výročí. Projekt českého internetu tn.cz si za dobu svého ročního působení vybudoval pozici na trhu mezi zpravodajskými elektronickými médii. V produkci zpravodajských videí si drží první pozici na trhu. Díky dobrému pokrytí zpravodajskými týmy funguje portál tn.cz výborně při velkých událostech (nehody, pochody neonacistů atd.). Přináší také přenosy koncertů nebo sportovních událostí.

INFO: www.tn.cz

CANON PIXMA PRO9500 MARK II

Fotografie v galerijní kvalitě formátu až A3+

Nová tiskárna Pixma Pro9500 Mark II firmy Canon je určena k tisku formátu A3+ a zajišťuje výtisky s dlouhou životností i v kvalitě vhodné i pro galerie. Tisk je možný na širokou řadu médií (například Gloss, Matte a Fine Art) a díky ploché tiskové cestě na média s tloušťkou až 1,2 mm. Pro tisk se používá deset samostatných pigmentových inkoustů „Lucia“, které jsou odolné vůči vyblednutí, a tiskárna výborně zvládá i monochromatické výtisky v rozlišení až 4 800 × 2 400 dpi. Novinkou tiskárny Pixma Pro9500 Mark II je funkce korekce osvětlení prostředí na principu technologie Kyanos. Uživatelé si mohou zvolit typ osvětlení, ve kterém bude výtisk zobrazen, a barvy na finálním výtisku pak budou automaticky upraveny tak, aby zobrazený výsledek odpovídal záměrům fotografa. Součástí dodávky je software Adobe PS Elements 6.0 a modul plug-in Easy-Photo-Print Pro. Tiskárna se připojuje pomocí rozhraní USB a zvládá i přímý tisk z fotoaparátu.

INFO: www.canon.cz

LOGITECH SPEAKER SYSTEM Z320 A Z520

Multimediální reproduktory s 360stupňovým dosahem

Na rozdíl od standardních reproduktorů pro notebooky a PC, které vyzařují zvuk v jednom směru, disponují čtyři nové multimediální reprosoustavy od Logitechu díky všesměrové akustické konstrukci 360stupňovým dosahem zvuku, který vytváří podstatně širší zvukové pole. Tato funkce vám poslouží hlavně tehdy, když u počítače doma nebo v kanceláři často měníte místo. Každý ze satelitů těchto čtyř reproduktorových sestav má zabudované drivery směrem dopředu i vzad, a tak může vyzařovat zvuk rovnoměrněji na širší ploše. Reproduktory nesou jména Logitech Speaker System Z320, Z323, Z520 a Z523. Liší se provedením (sestava typu 2.0 a sestava typu 2.1) a výkonem (10–40 W). Systémy Logitech Z523 a Z323 mají integrovaný duální RCA („cinche“) konektor a vstup pro 3,5mm jack, takže můžete snadno připojit sluchátka, herní konzoli, DVD přehrávač, iPod či jakýkoli MP3 přehrávač. Doporučená maloobchodní cena začíná na 1 390 Kč vč. DPH.

INFO: www.logitech.com

REDESIGN WEBU Stránky České pošty v novém

Česká pošta představila novou podobu svých webových stránek www.ceskaposta.cz. Poštovní web prošel kompletním redesignem. Novou grafiku dodala na základě výběrového řízení agentura Media Faktory. Snadná orientace, fulltextové vyhledávání po celém webu, systém pro zaslání novinek, nová klientská zóna pro služby on-line a podrobnější informace o jednotlivých poštách – to jsou některé z výhod, které nový web přináší. Původní webové stránky České pošty vznikly v roce 2005. Nová podoba webu není samozřejmě konečná. V nejbližší době se uživatelé mohou těšit například na nové webové kalkulatory.

INFO: www.ceskaposta.cz

LEVNÝ 802.11N ROUTER ZyXEL NBG-417N

Nový levný router ZyXEL NBG-417N nabízí rychlou Wi-Fi za příznivou cenu. Za doporučenou maloobchodní cenu 999 Kč je možné získat domácí Wi-Fi router s rychlou Wi-Fi 802.11n, kterou jsou v současnosti vybaveny všechny moderní notebooky. Bezdrátově je tak možné přenášet data teoretickou rychlostí až 150 Mb/s. V praxi je rychlost sice jen asi třetinová, stále je však mnohem vyšší než u současné Wi-Fi 802.11g. Velkou výhodou „enka“ je také mnohem větší dosah zařízení. Kromě základní výbavy, která obsahuje všechna používaná šifrování, obsahuje NBG-417 integrovaný firewall a technologii WMM (Wi-Fi Multimedia), která upřednostňuje kritické pakety. Nadstandardem je regulace vyzářeného výkonu a možnost vypnutí bezdrátové části v zadaném čase.

INFO: www.zyxel.cz

INTERNETOVÁ SOUTĚŽ Notebook pro nejlepší video

Společnost Asus spustila v České republice projekt Nahraj a vyhrať, díky kterému mohou nadějní filmaři ukázat svá videa na portálu www.nahraj-vyhraj.cz celému světu a vyhrát nejnovější typ notebooku Asus UX50V. Zadání je velmi jednoduché: natočit video, kde hlavní roli hraje notebook, zaujmout co nejvíce lidí a získat jejich hlasy. Začínající filmoví tvůrci by se ve svých snímcích měli zaměřit na notebooky, které hrají nejen hlavní role ve filmových příbězích, ale jsou i nezbytnou součástí každodenního života. Mezi témata videí patří například Můj den s notebookem, V hlavní roli notebook, Alternativní využití aneb notebook jako prkýnko na krájení zeleniny nebo podložka pod nohu stolu či téma nazvané Recyklace notebooku.

INFO: www.nahraj-vyhraj.cz

PHOTOSMART PREMIUM Tiskne z webu i bez počítače

První tiskárna připojená na web, která tiskne i bez počítače, se jmenuje HP Photosmart Premium. Pomocí HP Photosmart Premium s aplikací TouchSmart Web mohou uživatelé tisknout obsah internetu přímo přes tiskárnu. Zařízení umožňuje tisk oblíbených webových stránek prostřednictvím 4,33palcového dotykového displeje. Zařízení kromě toho nabízí faxování, kopírování a skenování. Tiskárna může být přímo připojena i na konkrétní Snapfish konto, díky čemuž si může uživatel okamžitě prohlédnout, vytisknout a aktualizovat své fotografie. Prostřednictvím nových aplikací budou mít uživatelé volný přístup k denním zprávám, mapám, vstupenkám, kalendářům či různým kuponům. Tiskárna se v Severní Americe začne prodávat na podzim roku 2009.

INFO: www.hp.cz

ASUS G51 A G61

Nové herní notebooky

Společnost Asus představila nové herní notebooky – Asus G51 s 15,6" displejem a Asus G60 s 16" displejem. Asus G51 využívá výkonnou grafickou kartu nVidia GeForce GTX 260M s 1 GB paměti (přes 10 000 bodů v tes-

tovacím programu 3DMark06). Kromě grafického výkonu nabízejí nové notebooky Asus také technologii nVidia PhysX a podporují zvýšení výkonu pomocí přetaktování díky profilu „Extreme Turbo“. Notebooky Asus G51

a G60 obsahují několik speciálních vlastností, například podsvícení klávesnice a speciální herní klávesy. Podporují standardy EAX firmy Creative a technologie CMSS.

INFO: www.asus.cz